

AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS

Til styre- og varamedlemmer
Aust-Agder museum og arkiv IKS

INNKALLING OG SAKSLISTE TIL STYREMØTE FOR AUST-AGDER MUSEUM OG ARKIV IKS

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Dato: 10.11.2022

Sted: Hasseldalen, Grimstad

Tid: 11:00 – 15:00

Saksliste:

Sak 32/22	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 33/22	Informasjon fra direktør og styreleder
Sak 34/22	Saker til orientering
Sak 35/22	Forslag til prosess for ny strategi for AAma
Sak 36/22	Budsjett 2023 og økonomiplan 2023 - 2026
Sak 37/22	Virksomhetsplanen 2023
Sak 38/22	Møteplan for styret og representantskapet 2023
Sak 39/22	Eventuelt

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 32/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Godkjenning av innkalling og saksliste

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Innkalling og saksliste godkjennes

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 33/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Informasjon fra direktør og styreleder

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Informasjon fra direktør og styreleder tas til orientering

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 34/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Saker til orientering:

- Rygnestad
- Lønnsforhandlingene 2022
- AAma sitt bidrag i forbindelse med samarbeid med de ikke konsoliderte museene på Agder
- Arbeidsavtaler i AAma

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 35/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Forslag til prosess for ny strategi for AAma

Styret i AAma gjennomførte et styre- og strategiseminar på Rysstad 13. – 14.10. Styret ba administrasjonen om å legge frem et notat, som kan legge grunnlaget for prosessen knyttet til utvikling av ny strategi for AAma. Det vedlagte notatet bygger på forslagene til strategiprosess og fordeling av roller, som ble presentert av Karl Magne Sæland på seminaret. Notatet redegjør videre for aktuelle grunnlagsdokumenter og mål som strategien kan knyttes an til.

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Styret slutter seg til de forslagene til strategiske områder og prosess som presenteres i vedlagte notat.

Arendal 30.10.2022

Saksbehandler Ellen Aslaksen

Strateginotat til styret i AAma 11.11 2022

Gjeldende strategiplan for Aust-Agder museum og arkiv (AAma) ble vedtatt i styremøte i 2018 som sak 05/18. Den er strukturert etter de fire hovedområdene som organisasjonen rapporterer på til KUD. Det er: Forvaltning, formidling, forskning og fornying. I tillegg har vi med området finansiering. AAma har 5 satsingsområder.

Utvikling av ny strategi

Den foreliggende strategiplanen ble utviklet i kjølvannet av den siste konsolideringen av AAma. Strategien skulle ivareta behovet for å bygge virksomheten sammen til en organisasjon og til å fungere samlende og inkluderende. I dagens situasjon er behovene andre. AAma er i dag en av Agders største kulturaktører. Institusjonen har rundt 60 ansatte og utgjør et produktivt og sterkt fagmiljø og inkluderer tre ansatte med doktorgrad. Den store samlingen av gjenstander, fotografier, bygninger, bøker og arkiver legger et unikt fundament for videre utvikling innen formidling og forskning.

AAma sin nye strategi skal legge overordnede føringer for utviklingen av virksomheten i planperioden. Det er et mål at strategien både skal kunne brukes aktivt i styringen av virksomheten og gi retning til det daglige arbeidet. Den skal gi en ramme for å videreutvikle ett samlet AAma og sikre at vi jobber for felles mål på tvers av tilhørighet i organisasjonen.

Prinsipper som skal være retningsgivende for prosessen er:

- AAma sitt samfunnsoppdrag
- Strategien skal være enkel og tydelig,
- Hele AAma og eksterne interessenter skal få spille inn til prosessen

Rammebetingelser og relevante grunnlagsdokumenter

I tillegg til selskapsavtalen vil følgende planer danne grunnlag for arbeidet med ny strategiplan:

- Meld. St. 23, *Musea i samfunnet, Tillit ting tid*.
- Regionplan Agder 2030
- FN sine bærekraftsmål
- NOU 2019: 9 *Fra kalveskinn til datasjø* — Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver»

Meld. St. 23, *Musea i samfunnet, Tillit, ting, tid* peker ut følgende områder for fremtidig museumsfaglig arbeid

- Solid kunnskapsproduksjon
- Relevant formidling
- Heilskapleg samfunnsutvikling
- Trygg ivaretaking
- Aktiv samhandling
- Tydeleg forvaltning og treffsikre verkemiddel

Regionplan Agder 2030 peker både ut lokale og tematiske satsningsområder. Uthavnene og Setesdalskulturen nevnes særskilt, i tillegg til utvikling av bygningsvernssentre og å arbeide for at riksvei 9 skal få status som nasjonal turistvei.

Videre er målene i *Regionplan Agder 2030* knyttet til å videreutvikle bibliotek, museer, kulturskoler, ungdomshus, fritidsklubber og idrettsanlegg som arenaer for aktivitet, læring, debatt, mangfold og inkludering. Både disse og målene om å legge til rette for økt bruk av kunstnere og kunstnerisk arbeid og gi kunstnere bedre visningsmuligheter, er relevante å knytte an til i AAmas sin nye strategi.

Strategiske områder

Ett av målene i Regionplan Agder er å «*Videreutvikle store regionale kulturinstitusjoner med nasjonal betydning*». AAmas har potensiale til å **ta en sterk og tydelig plass i det nasjonale museumslandskapet** og vi tenker strategien bør målbære og presisere en sånn ambisjon.

Museene og arkivenes **demokratiske, og fellesskapsdannende** funksjoner er det også høyst aktuelt å løfte fram i en ny strategi.

Videre er vi særlig opptatt av at AAmas med alle hus, visnings- og besøkssteder skal preges av **gjestfrihet**. Vi vil derfor foreslå en styrket satsning på å bygge ned «tersklene» for museums- og arkivbesøk. Vi vil arbeide for å åpne husene og stedene både for nye publikumsgrupper, og for nye samarbeidspartnere både innad i kultorsektoren (f.eks. kunstnere og kulturarbeidere) og fra andre samfunnssektorer.

Forslag til organisering og prosess

Vi foreslår at det nedsettes en strategigruppe som fungerer som arbeidsgruppe for strategiprosessen. Arbeidsgruppa bør bestå av representanter for de ansatte. Ekstern konsulent bistår i arbeidet. Arbeidsgruppa rapporterer til ledermøtet. Styrets hovedansvar er å angi føringer og retning, og definere satsningsområder og vedta strategien. Vi foreslår at strategiarbeidet står sentralt i styremøtene gjennom hele våren 2023, så styret gis mulighet til aktiv deltakelse gjennom hele prosessen.

Januar 2023

Avklare organisering, involvering og roller

Definere satsningsområder

Fastsette plan fram mot endelig styrebehandling i sept 2023, inkludert rapportering til styret underveis

Februar - mars 2023

Involvere ansatte og brukere i strategiutviklingen

Analyse av styrker og svakheter (SWOT)

Analyse av eksterne omgivelser

Prioritere målområder

April 2023

Presentere utkast til strategidokument for behandling i styret

Mai – juni 2023

Videreutvikling av strategien og involvering av ansatte.

Juni 2023

Nytt utkast for behandling i styret

September 2023

Styret i AAma sluttbehandler forslag til strategi.

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 36/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Rune Hølleland		

Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Budsjett 2023 og økonomiplan 2023-2026 godkjennes

Budsjett 2023
Driftsbudsjettet

(tall i 1000)

	Note	Budsjett 2023	Korrigert budsjett 2022	Endring
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	1	2 735	2 624	111
Andre salgs- og leieinntekter	2	5 775	5 300	475
Overføringer med krav til motytelser	3	10 643	9 950	693
Andre statlige overføringer	4	25 066	24 900	166
Andre overføringer	5	30 440	29 260	1 180
Sum driftsinntekter		74 659	72 034	2 625
DRIFTSUTGIFTER				
Lønn inkl. sosiale utgifter	6	46 100	44 800	1 300
Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenprod.	7	19 350	17 500	1 850
Overføringer	8	861	780	81
Avskrivninger	9	10 000	9 950	50
Sum driftsutgifter		76 311	73 030	3 281
Brutto driftsresultat		-1 652	-996	-656
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER				
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	10	850	400	450
Sum eksterne finansinntekter		850	400	450
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter				-
Konserninterne renteutgifter	11	4 421	4 421	-
Konserninterne avdrag	11	6 864	6 864	-
Sum eksterne finansutgifter		11 285	11 285	-
Resultat ekst.finanstransaksjoner		-10 435	-10 885	450
Motpost avskrivninger	9	10 000	9 950	50
Netto driftsresultat		-2 087	-1 931	-156
INTERNE FINANSTRANSAKSJONER				
Bruk av avsetninger				
Bruk av disposisjonsfond	12	1766	1391	375
Bruk av bundne fond	13	500	850	-350
Sum bruk av avsetninger		2 266	2 241	25
Avsetninger				
Overført til investeringsregnskapet	14	129	125	4
Avsetninger disposisjonsfond	15	30	155	-125
Avsetninger til bundne fond	16	20	30	-10
Sum avsetninger		179	310	-131
Resultat av int. finanstransaksjoner		2 087	1 931	156
Regnskapsmessig mindre-/merforbruk		-	-	-

Budsjett 2023
Investeringsbudsjettet

	Note	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Endring
FINANSIERINGSBEHOV				
INNETEKTER				
Salg av driftsmidler og fast eiendom		-	-	-
Overføringer med krav til motytelser				-
Statlige overføringer		776		776
Andre overføringer	20	300	150	150
Overføringer fra kommune/fylkeskommune		540	1 000	
Sum driftsinntekter		1 616	1 150	926
UTGIFTER				
Lønnsutgifter				-
Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenprod.	21	9 215	4 500	4 715
Overføringer		-	-	-
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter		-	-	-
Sum utgifter		9 215	4 500	4 715
Brutto driftsresultat		-7 599	-3 350	-3 789
FINANSTRANSAKSJONER				
Kjøp av aksjer og andeler	22	129	129	-
Ekstraordinær nedbet lån				-
Dekning av tidligere års udekket				-
Avsetninger til bundne fond				-
Sum finansieringstransaksjoner		129	129	-
Finansieringsbehov		-7 728	-3 479	-3 789
FINANSIERING				
Bruk av lån	23		608	-608
Overføringer fra driftsregnskapet	24	129	129	-
Bruk av disposisjonsfond	25	6 419	2 550	3 869
Bruk av bundne investeringsfond	26	1 180	2 842	-1 662
Sum finansiering		7 728	6 129	1 599
Udisponert/udekket		-	-	-

Økonomiplan drift

(tall i 1000)

	Budsjett 2026	Budsjett 2025	Budsjett 2024	Budsjett 2023
DRIFTSINNTEKTER				
Brukerbetalinger	3 166	3 015	2 871	2 735
Andre salgs- og leieinntekter	5 900	5 850	5 800	5 775
Overføringer med krav til motytelser	10 643	10 643	10 643	10 643
Andre statlige overføringer	26 696	26 045	25 409	25 066
Andre overføringer	31 100	30 900	30 700	30 440
Sum driftsinntekter	77 505	76 453	75 423	74 659
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	49 000	48 000	47 000	46 100
Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenprod.	17 629	17 629	17 629	17 629
Overføringer	861	861	861	861
Avskrivninger	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum driftsutgifter	77 490	76 490	75 490	74 590
Brutto driftsresultat	15	-37	-67	69
EKSTERNE FINANSTRANSAKSJONER				
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	500	600	700	850
Sum eksterne finansinntekter	500	600	700	850
Finansutgifter				
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter				
Konserninterne renteutgifter	4 200	4 200	4 200	4 200
Konserninterne avdrag	6 500	6 500	6 500	6 500
Sum eksterne finansutgifter	10 700	10 700	10 700	10 700
Resultat ekst.finanstransaksjoner	-10 200	-10 100	-10 000	-10 000
Motpost avskrivninger	10 000	10 000	10 000	10 000
Netto driftsresultat	-185	-137	-67	69
INTERNE FINANSTRANSAKSJONER				
Bruk av avsetninger				
Bruk av tidl. års regnskapsmessig mindreforbruk				
Bruk av disposisjonsfond	788	780	781	116
Bruk av bundne fond	-309	-458	-529	0
Bruk av likviditetsreserve				
Sum bruk av avsetninger	479	322	252	116
Avsetninger				
Overført til investeringsregnskapet	129	129	129	129
Avsetninger til disposisjonsfond	-	-		34
Avsetninger til bundne fond	131	22	22	22
Sum avsetninger	294	185	185	185
Resultat av int. finanstransaksjoner	185	137	67	-69
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	-	-	-

Økonomiplan investering

(tall i 1000)

	Budsjett 2026	Budsjett 2025	Budsjett 2024	Budsjett 2023
FINANSIERINGSBEHOV				
INNTEKTER				
Salg av driftsmidler og fast eiendom				
Overføringer med krav til motytelser				
Statlige overføringer				776
Andre overføringer		1 000	500	300
Overføringer fra kommune/fylkeskommune				540
Sum driftsinntekter		1 000	500	1 616
UTGIFTER				
Lønnsutgifter				
Kjøp av varer og tjenester som inngår i egenprod.	1 500	1 750	2 635	9 215
Overføringer				-
Renteutgifter, provisjon og andre finansutgifter				-
Sum utgifter	1 500	1 750	2 635	9 215
Brutto driftsresultat	-1 500	-750	-2 135	-7 599
FINANSTRANSAKSJONER				
Kjøp av aksjer og andeler	129	129	129	129
Ekstraordinær nedbet lån				
Dekning av tidligere års udekket				
Avsetninger til bundne fond				
Sum finansieringstransaksjoner	129	129	129	129
Finansieringsbehov	-1 629	-879	-2 264	-7 728
FINANSIERING				
Bruk av lån				
Overføringer fra driftsregnskapet	129	129	129	129
Bruk av disposisjonsfond	1 500	750	1 635	6 419
Bruk av bundne fond			500	1 180
Sum finansiering	1 629	879	2 264	7 728
Udisponert/udekket	-	-	-	-

Kommentarer til driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for 2023.

Driftsbudsjettet:

Inntektssiden:

Note 1 - Brukerbetalinger:

Brukerbetalinger fra kommunene for depotleie er budsjettet med **kr 2 735 000**.

Dette utgjør en økning på ca. 5%. Grunnen til økningen er en kombinasjon av økt arkivmengde og prisstigning.

Note 2 - Salgs- og leieinntekter:

Andre salgs- og leieinntekter er budsjettet med **kr 5 775 000**. Det er budsjettet med salg av tjenester knyttet til sentrallageret på Evje på ca. 100 000. Ellers er det mindre justeringer knyttet til salg av billetter og inntekter fra Bygningsvernssenteret.

Note 3 - Overføringer med krav til motytelser

Tilskudd fra fylkeskommune og kommuner til dekning av låneutgifter bygg Kuben utgjør den største andelen av denne posten og er lik med 2022 og utgjør **kr 8 621 000**.

Det resterende beløp er momskompensasjon og lønnstilskudd. Det budsjetteres uten sykepengerefusjon.

Note 4 - Statlige overføringer

Driftstilskudd fra staten på **kr. 24 790 000** er økt med ca. 2,95 % i forhold til mottatt tilskudd i 2022. I tillegg er det budsjettet med noe prosjektilskudd.

Note 5 - Andre overføringer

Driftstilskuddet fra Agder fylkeskommune på **kr 14 970 000** er økt med 2,95% i forhold til tilskudd mottatt i 2022. I tillegg bidrar fylket med tilskudd til Bjoren og Sylvartun med til sammen **kr 250 000**.

Driftstilskudd fra kommunene og tilskudd til bla. Bjoren og Sylvartun utgjør **kr 14 470 000**. Tilskudd fra kommunene er ikke deflatorjustert ref. avtale.

Utgiftssiden:

Note 6 - Lønn inkl. sosiale utgifter

For 2023 er det budsjettet med 64 ansatte (inkludert 6 helgeverter). Disse 63 personene fyller ca. 53 årsverk. Totalt er det budsjettet med **kr 46 100 000** i lønnsutgifter for 2023.

Styrehonorar, utgiftsgodtgjørelse og lønn til sommervikarer er også med her.

Det samme er kostnader til pensjon.

Note 7 - Kjøp av varer og tjenester

Budsjettet utgift for 2023 er **kr 19 350 000**. I budsjettet er lagt inn kr. 200 000

til strømeffektiviseringstiltak på Setesdalsmuseet, 500 000 til økte strømkostnader.

I tillegg er det økte kostnader til vedlikehold og generell høy prisstigning.

Note 8 - Overføringer

Overføringer består hovedsakelig av utgiftsdelen av budsjettet momskomp. med **kr. 770 000**.

Note 9 - Kalkulatoriske avskrivninger

Kalkulatoriske avskrivninger i offentlig regnskap har en utgiftsdel og en inntektsdel, og går totalt sett alltid i null.

Note 10 - Renteutgifter og utbytte

Det er budsettert med en renteinntekt på **kr 850 000**. Dette er **kr. 450 000** høyere enn i 2022 og skyldes hovedsakelig økning i rentenivået i 2022.

Note 11 - Konserninterne renteutgifter og konserninterne avdrag

Lån vedrørende nybygg Kuben er budsettert med **kr 4 421 000** i renteutgifter og **kr 6 864 000** i avdrag. Siste avdrag forfaller til betaling i 2042.

Interne finanstransaksjoner**Note 12 - Bruk av disposisjonsfond**

Det er budsettert med et totalt bruk av disposisjonsfond på **kr 1 766 000**. Dette er **kr. 375 000** høyere enn i 2022.

Note 13 - Bruk av bundne fond

Det er budsettert med bruk av **kr 500 000** til bruk av bundne fond i 2023.

Note 14 - Overført til investeringsregnskapet

Dette er til dekning av kapitalinnskudd i KLP med **kr 129 000**.

Note 15 - Avsetning til disposisjonsfond

Det er avsatt **kr 30 000** til disposisjonsfond for dekning av fremtidige utgifter.

Note 16 - Avsetninger til bundne fond

Det er forventet avkastning på bundne fond med ca. **kr 20 000** som vil bli tillagt fondene.

Investeringsbudsjettet:

Investeringsbudsjettet viser en utgiftsside på **kr. 9 215 000**. Dette er et betydelig høyere beløp enn de seneste årene. Årsaken til dette er store forsinkelser p.g.a. koronaepidemien og ellers store prosjekter som skal gjennomføres. Overskuddene de seneste årene som er overført til disposisjonsfond vil utgjøre den største delen av finansieringen. I tillegg blir det brukt **kr. 1 180 000** fra bundne fond og **kr. 1 616 000** kommer fra tilskudd/gaver.

Inntektssiden:**Note 20 - Andre overføringer**

Det er budsettert med **kr 776 000** i tilskudd fra Kulturrådet, i tillegg **kr 540 000** fra Agder fylkeskommune og **kr 300 000** i tilskudd fra andre.

Utgiftssiden:

Note 21 - Kjøp av varer og tjenester

Det er budsjettetert med kjøp av varer og tjenester til:

	Kolonne1
* Nytt fryseanlegg på Kuben	300 000
* Nytt servicebygg på Merdø	500 000
* Oppgradering foredragssal på Kuben	500 000
* Materiallagerbygg på Bygningsvernseieret	800 000
* Muring av ildsted i Setesdal	700 000
* Mesanin til fellesmagasinet på Evje	500 000
* Reoler til fellesmagasinet på Evje	110 000
* Brygge på Merdø	1 500 000
* Sjøbua på Merdø	800 000
* Utstilling, stolt og staselig på Kuben	200 000
* Konservering gudebilder på Kuben	650 000
* Enghavhuset	30 000
* Helautomatisk bokskanner til arkivet	740 000
* Mobil utstillingsramme	100 000
* Fløistad-prosjektet i Grimstad	350 000
* Utstilling NHM om hagebruksskolen	225 000
* Nye utstillingsspotter i Ibsenmuseet	460 000
* Utstilling, løyndomsfulle Setesdal	250 000
* Olav Bjørgum - magasinering	200 000
* Bil til Setesdalsmuseet	300 000
	9 215 000

Note 22 - Kjøp av aksjer og andeler

Det er budsjettetert med kr 129 000 til dekning av årets egenkapitalinnskudd i KLP.

Note 23 - Bruk av lån

Det er ikke brukt noe fra lån i perioden.

Note 24 - Overført fra drittsregnskapet

Dette til dekning av kapitalinnskudd i KLP med kr 129 000.

Note 26 - Bruk av disposisjonsfond

Det er budsjettetert med finansiering av følgende:

	Kolonne1
* Nytt fryseanlegg på Kuben	300 000
* Helautomatisk bokskanner til arkivet	500 000
* Brygge på Merdø	1 500 000
* Oppgradering foredragssal på Kuben	500 000
* Mesanin til fellesmagasinet på Evje	250 000
* Reoler til fellesmagasinet på Evje	110 000

* Varebil Setesdalsmuseet	300 000
* Materialbygg på Bygningsvernssenteret	800 000
* Ny utstilling, løyndomsfulle Setesdal	250 000
* Olav Bjørgum, magasinering	200 000
* Utstillingen, stolt og staselig på Kuben	200 000
* Nytt Servicebygg Merdø	500 000
* Mobil utstillingsramme	50 000
* Fløistad-prosjektet i Grimstad	350 000
* Utstilling om Hagebruksskolen i Grimstad	225 000
* Nye utstillingsspotter i Ibsenmuseet	184 000
* Muring av ildsted i Setesdal	200 000
	6 419 000

Note 27 - Bruk av bundne fond

Det er budsjettetert med finansiering av følgende:

	Kolonne1
* Restaurering av Sjøbua på Merdø	500000
* Konservering gudebilder på Kuben	650000
* Enghavhuset	30000
	1180000

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 37/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Virksomhetsplanen 2023

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

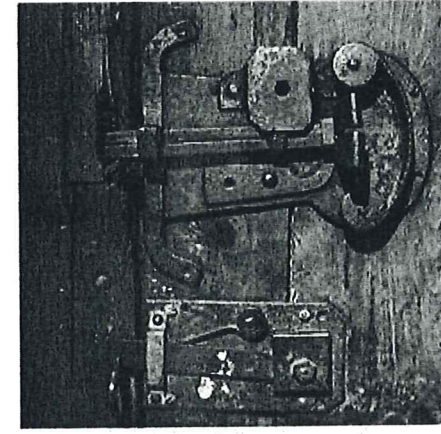
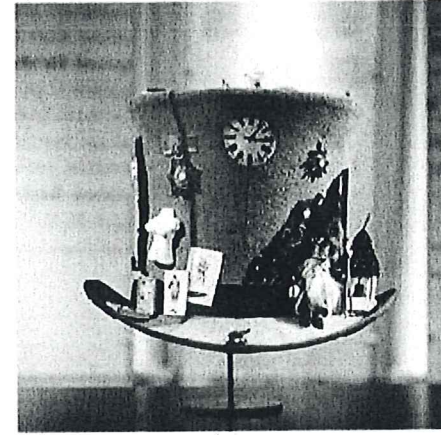
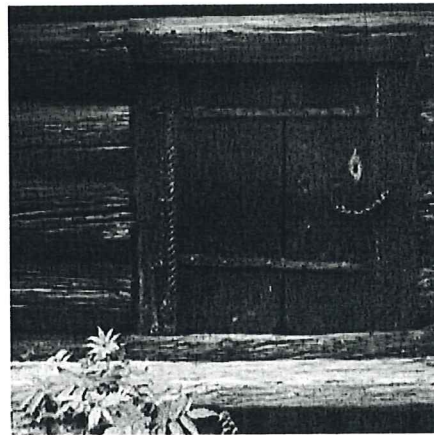
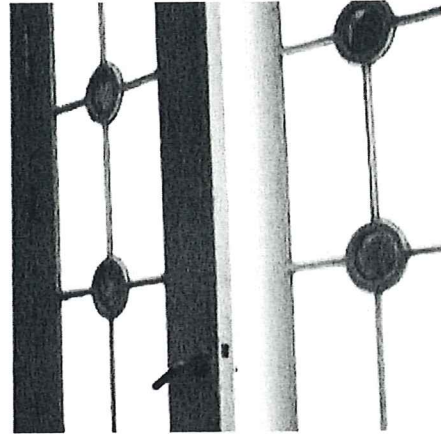
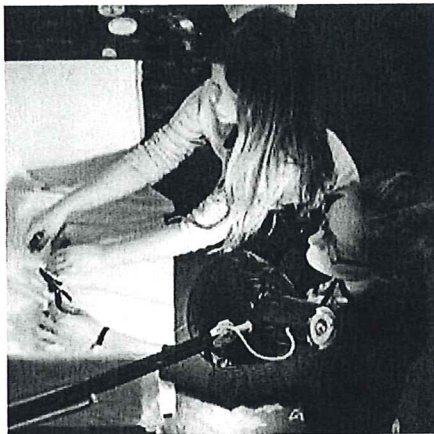
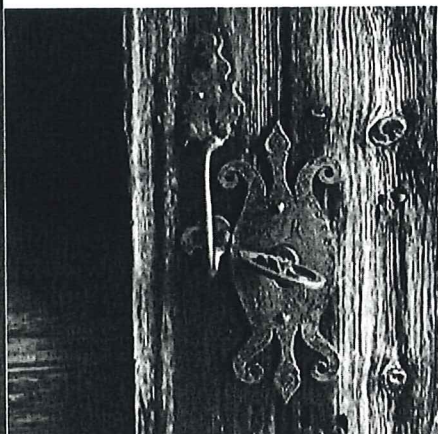
Virksomhetsplan for 2023 godkjennes

AUST-AGDER MUSEUM
OG ARKIV IKS

01.11.2022

Virksomhetsplan for Aust-Agder museum og arkiv IKS for arbeidsåret 2023

INNHold

PLANARBEID	2
UTREDNING AV ARKIV- OG MUSEUMSSTRUKTUREN I AGDER	2
UTVIKLINGS- OG UTBYGGINGSPROSJEKTER	2
RELEVANT FORMIDLING	3
HELHETLIG SAMLINGSUTVIKLING OG TRYGG IVARETAKING	5
SOLID KUNNSKAPSPRODUKSJON	6
FORNYING	8

Virksomhetsplan for Aust-Agder museum og arkiv IKS for arbeidsåret 2023

Virksomhetsplanen for 2023 er utarbeidet på grunnlag av gjeldende strategidokument og økonomiplan. Førre er også kulturdepartementets tildelingsbrev for 2023, avtaler med kommuner og fylkeskommune om arkivtjenester, samt den nye stortingsmeldingen «Musea i samfunnet – tillit, ting og tid».

AAMA driver en mangfoldig virksomhet innen museum og arkiv. Virksomhetsplanen viser bare et sammendrag av de viktigste målsettingene AAMA har for sin drift i 2023. Avdelingene utarbeider mer detaljerte arbeidsplaner for internt bruk.

PLANARBEID

Det vil i 2023 være fokus på planarbeid i forbindelse med utvikling av ny strategiplan og revisjoner av eksisterende planer som en følge av ny strategiplan. Planene skal gjelde fra 2023. Disse er:

- Strategiplan
- Formidlingsplan
- Forskningsplan
- Spectrum 5.0 – standard for samlingsforvaltning

UTREDNING AV ARKIV- OG MUSEUMSSTRUKTUREN I AGDER

Agder fylkeskommune har tatt initiativ til en prosess for å se på museums- og arkivstrukturen i fylket. Institusjonene som er tatt med i utredningsarbeidet er AAMA, Vest-Agder museet IKS og Arkivsenter Sør IKS. De tre involverte institusjonene forventes å bidra med stor egeninnsats i denne prosessen. Konsekvensen kan medføre at vi får mindre tid og ressurs til planlagte oppgaver i 2023.

UTVIKLINGS- OG UTBYGGINGSPROSJEKTER

Flere utviklings- og forbedringsprosjekter for bygninger og lokaler er allerede satt i gang og vil fortsette i 2023. De viktigste er:

Merdøgaard

For å legge til rette for besøk og drift på Merdøgaard vil flere større prosjekter iverksettes. Det planlegges å ferdigstille restaureringen av sjøboden og reparere og oppgradere bryggeanlegget. Videre planlegges det å bygge et servicebygg for å legge bedre til rette for kafedrift og tilfredsstillende sanitærforhold for kafeens gjester og våre ansatte.

Rygnestad

På Rygnestad planlegges det å få etablert et servicebygg. Freding av bygninger og tun på Rygnestad gjør det vanskelig å utvikle stedet utover bevaring og vedlikehold. Det trengs egne fasiliteter for å håndtere behovet til publikum, ansatte og selve anlegget. Et servicebygg vil gjøre det mulig for Rygnestadtunet, kulturlandskapet og den sterke Setesdalstradisjonen å gi økt lokal verdiskaping av nasjonal verdi til Setesdal.

Utvikling av formidlingsarenaer

Vi vil se på mulighetene for å videreutvikle tuna som AAm har driftsansvar for. Et forprosjekt på Bråtenhuset på Langsæ og Tveitetunet i Valle vil bli satt i gang i 2023. Det skal også jobbes videre med planer for et nybygg på Rysstad. Enghavehuset på Langsæ skal utbedres og klargjøres slik at det kan åpnes for publikum.

Utbedring av ulike lokaler i Grimstad, Rysstad, Arendal og Evje

Flere av våre lokaler er ikke godt nok egnet til det bruksområdet de er tiltenkt. Vi vil derfor se på muligheter for utbedringer på flere lokasjoner. I Hasseldalen vil det være fokus på utbedring av kontorer, formidlingslokaler og magasiner. På Rysstad er det behov for flere kontorplasser, samt økt lager- og magasinkapasitet. Den gamle foredragssalen på KUBEN trenger betydelige utbedringer i forhold til akustikk, universell utforming og varmetap (ENØK-tiltak). På fellesmagasinet på Evje vil vi starte opp et prosjekt for å bygg en mesanin for å tilrettelegge for utleie til Vest-Agder museet.

RELEVANT FORMIDLING

AAma tilbyr en bred portefølje av formidlingstilbud som retter seg til fastboende og tilreisende. Vi legger særlig vekt på formidling til barn og unge. AAm er også en viktig aktør i det lokale reiselivet. Gjennom året inviterer vi våre gjester til å besøke utstillinger, komme på foredrag og kurs og delta i andre aktiviteter, på stedet og digitalt. I 2023 vil vi utvikle flere nye tilbud.

Utstillinger

Arendals 300-års jubileum vil prege mange av formidlingstiltakene på KUBEN i 2023. I den forbindelse skal det åpnes to jubileumsutstillinger. Utstillingen *Stolt og Staselig* er en draktutstilling som lages i samarbeid med flere aktører i Arendal, og med deltakelse fra 13 ulike nasjonaliteter. I *Åpent magasin* kommer det også en ny utstilling, *Byliv*, hvor vi vil vise frem gjenstander knyttet til byliv. Her vil vi inkludere Risør som også har 300-års jubileum i 2023. Vi vil også ha mange andre formidlingsoppdrag ekstern og internt.

Det skal utvikles en pilot for en vandreurstilling med tema *De hvide seil*. Målet med denne piloten er å få en utstilling som kan stå i det offentlige rom, og vi håper å kunne begynne med denne i Arendal sentrum i jubileumsåret og under Tall ship-race. Utstillingsriggen skal kunne endre innhold og gjenbrukes i AAm til andre vandreurstillinger.

På Norsk Hagebruksmuseum vil det åpnes en ny utstilling i anledning at det er 100 år siden Statens Gartnerskole ble åpnet på Dømmesmoen i Grimstad. Utstillingen vil ta for seg alle sider av skoledriften, både undervisningen og det sosiale livet.

I 2023 skal det planlegges en ny utstilling med arbeidstittel *Løyndomsfulle Setesdal* på Rysstad som skal ha fokus på materiell kultur som bærer av immateriell kulturarv og handlingsboren kunnskap.

AAma har et faglig ansvar knytta til drift og formidling av Elvarheim museum og Eydehavn museet. En utstilling om gamle hogstredskaper blir Elvarheims sommerutstilling i 2023, og forarbeidet med tanke på en utstilling om Åmliunaden fortsetter.

Som en del av AAmas satsning på sjøfart og kystkultur har vi begynt å jobbe med en sjøfartsutstilling på KUBEN som skal åpne i 2026. Tema for utstillingen er *førstereis*. Det skal i 2023 settes i gang et større forskningsprosjekt med minneinnsamling fra sjøfolk som seilte i perioden 1950-1960 som en del av utstillingsprosjektet. Hovedmålgruppen for utstillingen er ungdom.

Formidling til barn og unge

AAmas faggruppe for formidling til barn og unge skal ferdigstille et større felles DKS-opplegg som heter *Hvor ble det av skogen?*. Dette blir et tilbud til alle skoler i fylket. Vi reiser ut til skolene med dette opplegget og vil ha de første besøkene i 2024.

Alle avdelinger i AAma skal jobbe for å utvikle formidlingstilbud rettet mot de ulike trinnene i skolen hvor vi bidrar inn i lærerplanene på en samhandlende måte.

Vi skal fortsette å utvikle og gjennomføre ulike arrangementer og verksted rettet spesielt mot barn og barnefamilier.

Digital formidling

Vi vil fortsette å ha fokus på digital formidling ved å videreføre og videreutvikle nettformidling gjennom bruk av egne nettsider, blogger, sosiale medier, podcaster, KulturPunkt, Pinterest og andre digitale kanaler. Vi vil også utforske nye muligheter for digital formidling ved å se nærmere på blant annet bruk av spillteknologi i et digitalt escape room.

Trykte medier

Bokprosjektet *Avtrykk fra de syv hav* skal utgis høsten 2023. Boka består av artikler som belyser ulike deler av sjøfartshistorien til Aust-Agder. Innholdet tar utgangspunkt i artikler fra bloggen avtrykk.no. Boka vil formidle regionenes historie og samtidig synliggjør flere av de historiske skattene KUBEN forvalter.

Formidling av immateriell kulturarv

AAma skal ha fokus på UNESCO-arven, og legge til rette for formidling av musikk og dansetradisjoner gjennom *Kulturpatrulja*. AAma vil engasjere seg i arbeidet med å få til en videreføring av UNESCO-satsingen også etter at prosjektperioden er over i 2023.

AAma skal arbeide videre med å utvikle og realisere Setesdal bygningsvernssenters potensial som et nasjonalt kompetansesenter for middelalderbyggeskikk. I 2023 skal det lages en dokumentasjonsvideo om leirmuring av ildsted. Dette blir gjort som del av arbeidet med å ferdigstille restaureringsprosjektet på lensmannsgarden Tveiten.

I løpet av sommeren vil tradisjonen med klinkbygging av båter levendegjort utenfor Sjøfartsmuseet i Aust-Agder. En lokal båtbygger vil vise teknikken ved å bygge en båt fra begynnelse til slutt. Et viktig element i demonstrasjonen vil være muligheten for publikum til å snakke med båtbyggeren og prøve ut teknikken selv.

HELHETLIG SAMLINGSUTVIKLING OG TRYGG IVARETAKING

AAma skal arbeide for at verdifulle kulturminne, bygninger, gjenstander, arkiv og andre informasjonsbærere av historisk og administrativ verdi blir samlet inn, tatt vare på og gjort tilgjengelig for allmennhet, forskning, kulturelle og administrative formål.

AAma vil utføre rådgivningsoppgaver for eierkommunene i forbindelse med dokumentforvaltning, bevaringsvurderinger og anskaffelser av nye systemer som produserer arkivdokumenter. Vi skal håndtere innsynsforespørsler på arkiv fra kommuner og publikum raskt og sikkert, fortrinnsvis via digitale kanaler.

Revisjon av magasiner og ordning av samlinger

Revisjon av det store magasinet 1.06 på KUBEN ble startet opp i 2022, og arbeidet vil videreføres i 2023-2024. Dette er et krevende, men viktig arbeid, spesielt siden det er oppdaget skadedyr i magasinet.

Arbeid med å kartlegge tilstanden i de ulike magasinene som GBM disponerer, fortsetter. Målet er å få en oversikt over hvilke tiltak som bør igangsettes, hvilke materialtyper som kan oppbevares hvor og hvilke magasinbehov samlingene i Grimstad har for å kunne få en forsvarlig magasinering.

I samarbeid med ekstern bokkonservator skal det settes i gang et arbeid med å pakke ut KUBENS *Gamle samling*, og legge den over i spesialemballasje hvis behov. *Gamle samling* er den eldste delen av KUBENS boksamling med bøker fra 1500- til 1700-tallet.

Prosjektet med å ordne Fløistad-samlingen begynte på senhøsten 2022, og vil fortsette i 2023. Når prosjektet er ferdigstilt, vil samtlige foto være ordnet etter fotograf, pakket om, digitalisert og publisert på agderbilder.no. I løpet av prosjektet tas det sikte på å bruke frivillige fra Grimstad til å foreta gjenkjenning av personer og steder på bildene.

Setesdalsmuseet har fått tilbud om å overta på visse vilkår en stor samling etter setesdalskunstneren Olav Bjørgum. Det arbeides med å legge til rette for dette prosjektet, som i 2023 vil innebære registrering og konservering av kunstsamlingen.

AAma vil fortsette jobben med å komme à jour med inntak i Grimstad. Det innebærer å tømme midlertidige inntaksrom, registrere, digitalisere og plassere gjenstander i magasin.

Digitalisering og tilgjengeliggjøring av samlinger

AAma vil ha fokus på å digitalisere og gjøre tilgjengelig viktige arkiver og dokumenter fra vår arkivbestand. I 2023 vil vi ha et spesielt fokus på 300 års-jubileet for Arendal og Risør, og vil prioritere arkivmateriale og foto som belyser Arendal og Risørs historie.

Det skal igangsettes et større bevarings- og digitaliseringsprosjekt knyttet til avisa Fædrelandsvennens fotoarkiv. Målsettingen er todelt: fotoarkivet skal pakkes om og langtidslagres på KUBEN, og alle publiserte bilder skal digitaliseres. Arbeide vil gå over 4 - 5 år.

Bygningsvern og restaureringsprosjekter

AAma har ansvaret for nærmere 90 antikvariske bygg samt dampbåten Bjoren. Det pågår et kontinuerlig tilsyn, og forefallende vedlikehold på disse bygningene.

Restaureringen av sjøboden på Merdøgaard startet opp i 2022. Arbeidet slutføres i 2023.

Det arbeides med å få på plass finansiering av et større restaureringsarbeid på Rygnestad.

Bygningsvernssenteret skal sette opp et lagerbygg til en materialbank for restaureringsarbeidet.

AAma ønsker å videreutvikle Setesdal Bygningsvernssenter til å få en sentral rolle innen veiledning, restaurering og opplæring i Agder. Setesdal Bygningsvernssenter er delaktige i kursing og formidling i egen regi og i regi av Agder bygningsvernssenter, og driver fortløpende rådgiving til kommunene og til private.

Konservering av gjenstander

Vi skal i gang med et stort konserveringsprosjekt på de to Gudebildene KUBEN har i samlingen. Målet er å fullføre dette i 2023-2024, og vi håper at vi i løpet av prosjektet kan finne tilfredsstillende løsninger for å kunne ha disse flotte bildene utstilt.

SOLID KUNNSKAPSPRODUKSJON

Forskning er et viktig strategisk satsningsområde for AAma. Gjeldende forskningsplan, som ble vedtatt av styret i 2021, er førende for arbeidet. Ambisjonen er å styrke forskningsinnsatsen vesentlig i kommende år.

Ressursmessig har AAma 2 faste forskerstillinger og i tillegg 11 ansatte som er engasjert i individuelle forskningsprosjekter. Det er prosjekter som kommer i tillegg til faste faglige oppgaver.

Individuelle forskningsprosjekter for ansatte

Dette er både ressursmessig og i form av personer involvert, den viktigste aktiviteten innen forskning i AAma. Flere av prosjektene er en del av AAmas program for autorisasjon som konservator NMF (en

grad Norges Museumsforbund tildeler etter en særskilt prosedyre). Alle forskningsprosjektene skal kunne ut i artikler, de fleste av dem fagfellelvurderte.

Nye og pågående forskningsprosjekter i AAm i 2023

Tema sjøfart

- Fredensborg etter forliset – kommisjonærvirksomhet som kontekst for bergingsarbeidet våren 1769. Prosjektet vil på sikt kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Skipsbygging som nøkkelnæring i det maritime samfunnet, belyst ved arkivmateriale fra KUBEN. Prosjektet skal kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Fra gullalder til krise og nedleggelser. Skipsbyggingen på Tangen i Tvedestrand og Risøya på Gjeving i siste halvdel av 1800-tallet. Arbeidet skal kunne ut i en artikkel i Aust-Agder-Arv.
- Nettverksbygging og nyskaping i telegrafens tidsalder – Den maritime kommunikasjonsrevolusjonen i lys av Pedersens rederi. Prosjektet starter opp i 2022 og skal på sikt kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Der sjøfarten møter jernverket: tollmateriale som kilde til vareutvekslingen i Oksefjorden ca. 1780 til 1920. Delprosjekt i et større forskningssamarbeid ledet av Nærs Jernverksmuseum (se nedenfor). Arbeidet startet opp i 2021. Prosjektet gjennomføres i 2022 og vil kunne ut i en eller flere fagfellelvurderte artikler.
- Uthavnsamfunnet på Lyngør i siste halvdel av 1800-tallet. Langsiktig prosjekt som tar sikte på å videreføre KUBENs arbeid med uthavnene.
- Overgangstid i Hasseldalen – fra tre til jern og stål og tilbake igjen

Museologi – arkivistikk

- Hvorfor ble det museum og bibliotek i Arendal så tidlig som i 1832? Det har blitt skrevet en del om vårt museums organisatoriske historie, men denne artikkelen skal undersøke idéene som ligger bak vår institusjons opprinnelse. Prosjektet vil kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Mellom arkiv og museum: diplomsamlingen i Arendal 1832 til 1972. Skal på sikt publiseres som en fagfellelvurdert artikkel.
- Kontekst for en glemt museumssatsning: naturhistoriske samlingene ved museet i Arendal. Skal på sikt publiseres som fagfellelvurdert artikkel.

Innvandringsmotstand og antirasisme på Agder

- Arendal som antirasistisk sone. En undersøkelse av byens respons på Arne Myrdal og FMI slik det er dokumentert i kommunale arkiver og privatarkiv på KUBEN. Prosjektet skal kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Lokalavisenes dekning av Folkebevegelsen mot innvandring. Prosjektet skal kunne ut i en fagfellelvurdert artikkel.
- Minneinnsamling og samtidsdokumentasjon knyttet til innvandringsmotstand og antirasisme på Agder. Se prosjekt INNMARI nedenfor. Arbeidet vil på sikt kunne ut i en fagartikkel som tar for seg erfaringene ved denne typen minneinnsamling.

Andre tema (byhistorie, drakt og tekstil, Hamsun)

- Politisk medvirkning i bystyringen før og etter 1814. Prosjektet skal se på borgerrådets rolle i styringen av Arendal og Risør mellom 1723 og 1837. Arbeidet starter opp i 2022 og skal kunne ut i en artikkel til Aust-Agder-Arv i byjubileumsåret 2023.
- Eldre bruk av drakt og tekstil i Setesdal. Tekstilbruk i Setesdal fram til 1860-årene.

- Hamsun og det offentlige. Prosjektet startet opp i 2020. Skal på sikt munne ut i en artikkel som publiseres i egnet tidsskrift eller årbok

KUBEN har begynt å planlegge en ny sjøfartsutstilling som skal åpne i 2026. Valg av temaer og tidsperiode for utstillingen vil kunne påvirke de planlagte forskningsprosjektene. Det kan komme inn nye prosjekter for å dekke utstillingens behov.

Aust-Agder-Arv

Aust-Agder-Arv er årbok for AAmA og utgis i samarbeid med Aust-Agder museums- og arkivlag. Årboka for 2023 bør inneholde et større antall artikler som tematiserer Arendals og Risørs byjubileer. Målsettingen at ansatte i AAmA leverer en god del av disse artiklene.

FoU-samarbeid med andre institusjoner

AAma skal videreføre flere viktige FOU-aktiviteter i samarbeid med andre faginstitutioner:

- «Hva er det med Sørlandet? Innvandringsmotstand og antirasisme på Agder fra 1960-tallet til idag» (INNEMARI). Forsknings- og dokumentasjonsprosjekt i samarbeid mellom KUBEN, GBM og ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter. Prosjektet ledes fra KUBEN.
- «De gamle jernverkene og de nye bærekraftsmålene». Forskningskonsortium ledet av Næs Jernverksmuseum. Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd. KUBEN deltar med delprosjekt om jernverkets interaksjon med sjøfarten.
- Forskernettverk Agder: et FoU-samarbeid med UiA, Vest-Agder museet, Statsarkivet i Kristiansand, Stiftelsen ARKIVET og Næs Jernverksmuseum
- Museum Vest, i samarbeid med Sjøfartsnettverket og nettverk for fiskerihistorie og kystkultur, har tatt initiativ til et forsknings- og dokumentasjonsprosjekt med fokus på norsk verftshistorie. KUBEN og GBM skal delta her med to forskningsprosjekt.

FORNYING

AAma må kontinuerlig jobbe med å løse de administrative oppgavene på hensiktsmessige og effektive måter. Som ledd i det arbeidet skal det igangsettes et prosjekt som vil ha fokus på hvordan vi bedre kan utnytte digitale løsninger til administrative oppgaver.

Digitalisering av samlinger og administrativt

I første halvår 2023 vil KUBEN få nye og større lokaler til digitaliseringsvirksomhet. Det vil gi muligheter til å forsterke innsatsen på digitalisering og digital tilgjengeliggjøring, både i form av flere arbeidsstasjoner og mer utstyr. Målet er at vi kan øke digitaliseringskapasiteten vesentlig framover.

Nettverk for privatarkiv på Agder

AAma skal ta initiativ til at det etableres et nettverk på Agder knyttet til organisasjoner og virksomheter som bevarer privatarkiv. Målet er at nettverket kan føre til bedre samordning mellom aktørene og dermed sikre at verdifulle privatarkiver for ettertiden.

Innsynstjenester - arkiv

I samarbeid med eierkommunene og IKT-Agder skal det utvikles helt nye tjenester fra AAma knyttet til innsyn i digitalt skapte arkiver. Dette er arkiver lagret i vårt digitale arkivdepot, som det i dag ikke finnes innsynsløsning for. Målsettingen er at 1 -2 slike tjenester blir tilgjengelig for kommunens/fylkeskommunens saksbehandlere i løpet av 2023.

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 38/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Møteplan for styret og representantskapet 2023

Styret tilrådes å gjøre følgende vedtak:

Styremøter 2023 avholdes slik:

- **23.02.** – avholdes som Teams-møte
- **27.04.**
- **15.06.**
- **12.10.**
- **09.11.**

Representantskapet 2023 avholdes slik:

- **11.05.**
- **07.12.**

BEHANDLENDE ORGAN: Styret AAma-IKS	MØTEDATO: 10.11.2022	SAK NR.: 39/22
SAKSBEHANDLER: Torunn Ostad / Ellen Aslaksen		

Eventuelt